

Videokonference jako součást evropské e-justice

CS

2009

VIDEOKONFERENCE JAKO SOUČÁST EVROPSKÉ E-JUSTICE NÁLEŽITOSTI VIDEOKONFERENCÍ V PŘESHRANIČNÍCH SOUDNÍCH ŘÍZENÍCH

Tato brožura uvádí informace o možnostech, základních technických otázkách a osvědčených postupech ve videokonferencích v přeshraničních soudních řízeních. (Obsah této brožury je primárně založen na *Průvodci pro videokonference v přeshraničních soudních řízeních*.)

IVSTITIA

Upozornění

Obsah této publikace, kterou vypracoval generální sekretariát Rady, nijak nezavazuje orgány Evropské unie ani členské státy.

Pro podrobnější informace se laskavě obraťte na službu informací pro veřejnost, která je součástí oddělení Komunikace generálního ředitelství F, na této adrese:

Generální sekretariát Rady

Rue de la Loi 175

BE-1048 Brusel

Fax: +32 (0)2 281 49 77

Internetová stránka: www.consilium.europa.eu/infopublic

*Europe Direct je služba, která vám pomůže odpovědět
na otázky týkající se Evropské unie*

Bezplatná telefonní linka (*):

00 800 6 7 8 9 10 11

(*) Někteří operátoři mobilních sítí neumožňují přístup
k číslům 00800 nebo mohou tyto hovory účtovat.

Široký výběr dalších informací o Evropské unii je
k dispozici na internetu. Jsou přístupné na serveru Europa
(www.europa.eu).

Katalogizační údaje se nacházejí na konci této publikace.

ISBN 978-92-824-2494-0

doi:10.2860/34517

© Evropská společenství, 2009

Rozšiřování tohoto materiálu je povoleno pouze
s uvedením zdroje.

Printed in Belgium

VYTIŠTĚNO NA PAPIŘE BÉLENÉM BEZ POUŽITÍ CHLORU

J V S T I T I A

OBSAH

K ČEMU JSOU VIDEOKONFERENCE V SOUDNÍCH ŘÍZENÍCH?	5
RÁMEC VIDEOKONFERENCE	9
VIDEOKONFERENCE DNES	13
NĚKTERÉ OSVĚDČENÉ POSTUPY	23
TYPICKÉ SCÉNÁŘE VIDEOKONFERENCÍ	27
PŘESHraniční VIDEOKONFERENCE – OTÁZKY A ODPOVĚDI	31
KATALOG UŽITEČNÝCH INFORMACÍ	37

K ČEMU JSOU VIDEOKONFERENCE V SOUDNÍCH ŘÍZENÍCH?

Videokonference jsou účinným nástrojem, s jehož pomocí lze usnadnit a urychlit přeshraniční řízení a snížit související náklady. V kontextu evropské e-justice mohou být videokonference novým jevem, ale tento koncept již existuje na vnitrostátní úrovni a často se tam využívá; rovněž je možné jej dále rozvíjet na evropské úrovni a jakožto nedílnou součást evropského portálu e-justice.

Účelem této brožury je:

- podpořit a podnítit využívání videokonferenčních systémů při přeshraničních i vnitrostátních soudních řízeních;
- ukázat možnosti a základní technické náležitosti videokonferencí a možnosti jejich využití v soudních řízeních;
- šířit informace o osvědčených postupech a zkušenostech v členských státech EU, kde již byly videokonference zavedeny;
- poskytovat dostupné informace o videokonferencích v EU; a
- povzbudit soudce, státní zástupce, advokáty, další právníky a subjekty řízení k tomu, aby zvážili zavedení a využívání videokonferenčních systémů ve vnitrostátních a v přeshraničních řízeních.

Videokonference (známé rovněž jako videotelekonference) jsou souborem interaktivních telekomunikačních technologií, které umožňují simultánní vzájemnou komunikaci dvou či více míst prostřednictvím obousměrných video a audio přenosů¹.

1) Definice viz: <http://en.wikipedia.org/wiki/Videoconferencing>.

Tato brožura se zabývá využíváním videokonferencí v soudních řízeních, zejména u soudu využívajícího oddělených prostor (např. místnosti pro svědky) nebo dalších metod (např. mobilního či přenosného zařízení či studia).

Akční plán pro evropskou e-justici schválený Radou v listopadu roku 2008² uvádí, že zjednodušení a podpora komunikace mezi soudními orgány a členskými státy (např. videokonference nebo zabezpečené elektronické sítě) hrají důležitou roli. V akčním plánu pro evropskou e-justici se „lepší využívání videokonferencí“ uvádí jako jeden z projektů, na nichž by se mělo pracovat i v letech 2009 až 2013.

2) Úř. věst. C 75, 31.3.2009, s. 1.

RÁMEC VIDEOKONFERENCE

Právní základ

Je třeba lépe využívat možností v rámci stávajících právních předpisů Společenství, zejména provádění výslechu svědků, odborníků nebo obětí prostřednictvím videokonferencí, a to v souladu s právními nástroji, jako jsou:

- Úmluva o vzájemné pomoci v trestních věcech mezi členskými státy Evropské unie³ (úmluva ze dne 29. května 2000, úmluva o vzájemné právní pomoci z roku 2000, článek 10).
- Nařízení Rady (ES) č. 1206/2001 ze dne 28. května 2001 o spolupráci soudů členských států při dokazování v občanských nebo obchodních věcech (č. 1206/2001 ze dne 28. května 2001, čl. 0 odst. 4 a čl. 17 odst. 4)⁴.
- Směrnice Rady o odškodňování obětí trestných činů (2004/80/ES ze dne 29. dubna 2004, čl. 9 odst. 1)⁵.
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES), kterým se zavádí evropské řízení o drobných nárocích (č. 861/2007 ze dne 11. července 2007, článek 8 a čl. 9 odst. 1)⁶.
- Rámcové rozhodnutí Rady ze dne 15. března 2001 o postavení obětí v trestním řízení (2001/220/SVV ze dne 15. března 2001, čl. 11 odst. 1)⁷.

Ve většině členských států EU se většina těchto nástrojů již uplatňuje.

3) Úř. věst. C 197, 12.7.2000, s. 24.

4) Úř. věst. L 174, 27.6.2001, s. 1.

5) Úř. věst. L 261, 6.8.2004, s. 15.

6) Úř. věst. L 199, 31.7.2007, s. 1.

7) Úř. věst. L 82, 22.3.2001, s. 1.

© Fotolia

VIDEOKONFERENCE

DNES

© Wikimedia

© Rada Evropské unie

V poslední době jsou k dispozici již některé informace týkající se využívání přeshraničních videokonferencí v trestním nebo občanskoprávním či obchodněprávním řízení. Je zřejmé, že videokonference mohou být v těchto řízeních užitečným nástrojem. Nejdůležitější je využívání videokonferencí v přeshraničních řízeních při dokazování. Videokonference se ukázaly jako praktické zvláště v případech výslechu ohrožených nebo zastráňovaných svědků. Rovněž výslech znalců (např. soudních znalců a lékařů) prostřednictvím videokonference zajistil účinnější využívání

zdrojů. V celé řadě zemí se videokonference také ukázaly jako praktické při správních řízeních.

Stručné informace o současných úspěších v rámci EU

Na úrovni EU existuje několik iniciativ týkajících se využívání videokonferencí v soudních řízeních.

Na internetových stránkách Evropské soudní sítě pro občanské a obchodní věci⁸ jsou o většině členských států informace o videokonferencích v občanských věcech v oddíle „*Opatřování a provádění důkazů*“ v bodě 7.

Evropská soudní síť pro trestní věci⁹ poskytuje zvláštní službu nazývanou Atlas, která potenciálním uživatelům videokonferencí umožňuje zjistit dostupnost zařízení u jiného soudu.

Eurojust¹⁰ v uplynulých dvou letech videokonferenční technologie úspěšně využíval v mnoha přeshraničních vyšetřováních.

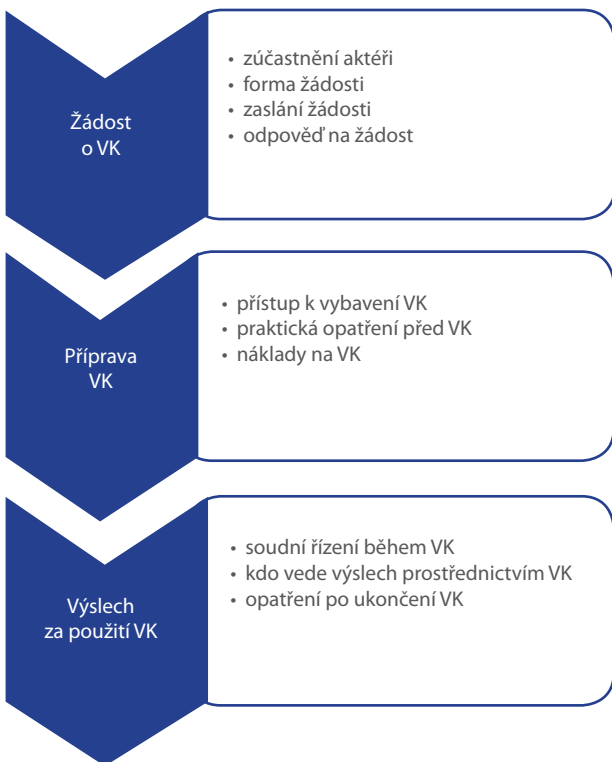
8) http://ec.europa.eu/civiljustice/index_cs.htm

9) <http://www.ejn-crimjust.europa.eu/>

10) <http://www.eurojust.europa.eu/>

Praktické provádění videokonference¹¹

V následujících kapitolách bychom rádi vysvětlili určité praktické podrobnosti ohledně přeshraniční videokonference z pohledu organizátora.

11) Podrobnější informace viz připravovaný *Průvodce pro videokonference v přeshraničních soudních řízeních*.

Žádost o videokonferenci

V občanskoprávních i trestních věcech se podává žádost za použití standardního formuláře. Formuláře jsou na internetových stránkách evropských soudních sítí¹².

K odpovědi na žádost se používá další standardní formulář. V občanskoprávních věcech v případě žádosti o nepřímé dokazování podle článků 10, 11 a 12 nařízení o dokazování z roku 2001 musí dožádaný příslušný soud potvrdit obdržení do sedmi dnů. V případě žádosti o přímé dokazování (článek 17) musí ústřední orgán nebo příslušný orgán informovat dožadující soud, zda může být žádosti do třiceti dní vyhověno. V trestních věcech musí dožádaný členský stát s výsledkem za použití videokonference souhlasit, pokud není použití videokonference v rozporu se základními zásadami jeho právních předpisů a za podmínky, že má technické prostředky nutné k provedení výslechu.

Uspořádání videokonference

Je-li žádosti vyhověno, mohou začít praktické přípravy. Při přeshraničních občanskoprávních a obchodních řízeních, jakmile se dožadující a dožádaný soud dohodnou na žádosti podle článků 10, 11 a 12 nařízení o dokazování z roku 2001, spojí se dožádaný soud se svědkem za účelem nalezení vhodného místa a data výslechu. Jsou-li ústředním orgánem nebo jiným příslušným orgánem dožádaného členského státu přijímány žádosti o přímé dokazování

12) Evropská justiční síť v občanských a obchodních věcech
http://ec.europa.eu/civiljustice/index_en.htm
(Taking of evidence and mode of proof)
Evropská justiční síť v trestních věcech
<http://www.ejn-crimjust.europa.eu/>
(Mutual Legal Assistance).

podle článku 17, uvědomí dožadující soud svědka o datu, době a místě výpovědi a o podmínkách účasti. V trestních věcech obešle soudní orgán dožadného členského státu osobu, která se má dostavit, v souladu se svými právními předpisy. Způsob, jakým se vyzve osoba, která se má dostavit k soudu, upravují vnitrostátní právní předpisy.

Výslech za použití videokonference

Cílem je uspořádat videokonferenci tak, aby se pokud možno co nejvíce podobala obvyklé praxi u jakéhokoli soudu, kde se vypovídá v rámci veřejného jednání. Za účelem maximální prospěšnosti je třeba vzít na vědomí několik rozdílů. Některé záležitosti, které jsou při konvenčním způsobu podávání výpovědi považovány za dané, získávají při využití videokonference jiný rozměr: například zajištění toho, aby svědek chápal praktické uspořádání videokonference a aby věděl, kdo jsou jednotlivé strany videokonference a jakou má každá z nich úlohu.

Při výslechu svědka v zahraničí za pomoci videokonference je třeba vzít v úvahu rozdíly v časových pásmech. V úvahu je třeba brát rovněž potřeby svědka, stran, jejich zástupců a soudu.

Osoby účastníci se videokonference si musí být vědomy toho, že i s těmi nejmodernějšími systémy, které jsou v současné době k dispozici, dochází k mírnému zpoždění mezi přijímáním obrazu a doprovodného zvuku. Jestliže to není patřičně zohledněno, může docházet ke „skákaní do řeči“ svědkovi, jehož hlas může být slyšet ještě zlomek sekundy poté, co se na obrazovce zdá, že už domluvil.

Výslech svědka v místě připojení by se měl co nejvíce podobat praxi používané při výslechu svědka v soudní síni. Během výslechu musí mít svědek možnost vidět právního zástupce, který mu klade

otázky, a rovněž jakoukoli další osobu (ať už je to další právní zástupce nebo soudce), která se nějakým způsobem vyjadřuje ke svědecké výpovědi.

V případě ohrožených nebo zastrašovaných svědků může videokonference napomoci zmírnění stresu a nepohody, kterou by mohla způsobit namáhavá cesta k zahraničnímu soudu. V případě výpovědi při veřejném soudním jednání může být oddělená místnost pro svědky praktičtější než soudní síň.

Dosažitelnost svědeckých znalce byla stanovena jako jedna z příčin zpoždění jak v občanskoprávních věcech (např. dostupnost soudního lékaře a psychologa v případě opatrovnictví a péče o dítě), tak i v trestních věcech (např. dostupnost soudního znalce nebo počítačového odborníka). Využívání videokonferenčního zařízení soudům umožní větší flexibilitu v případech, kdy se požadují výpovědi znalců z jiných členských států. Při výslechu znalců se doporučuje kontaktovat znalce již před výsledkem, aby se zjistilo, jaký druh technického vybavení bude během výslechu potřebný (např. kamera na dokumenty, audio nebo videozařízení atd.).

Pokud jde o tlumočníky, je třeba věnovat pozornost rovněž tomu, zda by měl být tlumočnick přítomen v místě dožadujícího soudu, nebo v místě připojení (anebo na nějakém třetím místě).

Při přeshraničních videokonferencích se nejčastěji využívá konsekutivního tlumočení. Využívání simultánního tlumočení je náročnější, protože vyžaduje, aby měli tlumočníci k dispozici kabinky a účastníci sluchátka a aby byly přesně ovládány mikrofony. Je

třeba zdůraznit, že tlumočník potřebuje řádný vizuální kontakt s osobou, jejíž projev tlumočí.

V průběhu výpovědi svědka se někdy předkládají náležité další dokumenty. Pro tyto účely je užitečná kamera na dokumenty. Kamera na dokumenty však není vhodná, když klient a právník o předložených dokumentech jednají soukromě. Může být tudíž snazší použití faxové kopie. Doporučuje se, aby si dožadující a dožádaný orgán před zahájením videokonference vyměnili přesné a aktuální informace o číslech faxu a mohly tak faxu flexibilně využívat.

Z dlouhodobého hlediska je možné videokonferenci doplnit o společný zdroj dokumentů nebo o servery s dokumenty. Tyto kapacity se pro sdílení informací používají stále častěji, ale v kontextu justice je třeba věnovat zvláštní pozornost zajištění toho, aby každý takový zdroj byl zabezpečený a aby k němu měly přístup pouze pověřené strany, které mají co do činění s daným případem.

Technické aspekty videokonference

Videokonferenční zařízení je dnes velmi flexibilní a snadno se obsluhuje. Veškeré součásti vybavení by nicméně měly být pokud možno standardizované na základě týchž tříd vybavení a téže konfigurace. S cílem usnadnit používání zařízení je třeba se pokusit o zajištění toho, aby bylo vybavení umístěno stejným způsobem do všech typů místností. Videokonferenční zařízení, ať již konkrétně vytvořený systém či standardní systém, musí vyhovovat minimálním průmyslovým normám, aby se při přeshraničním spojení usnadnila interoperabilita.

Individuálními technickými normami se podrobně zabývá připravovaný *Průvodce pro videokonference v přeshraničních soudních řízeních*.

- *Umístění zařízení:* Zařízení (zejména kamery a mikrofony) je třeba umístit tak, aby bylo nutné stávající uspořádání účastníků v soudní síni měnit jen minimálně. Zařízení by se mělo umístit tak, aby se v dotyčné soudní síni mohly rovněž projednávat případy bez videokonference.
- *Srozumitelnost:* Řeč musí být vždy dobře srozumitelná. Žádná slova se nesmějí během videokonference ztrácet. Kvalita zvuku musí být stále stejná a nesmí docházet k žádným vnějším vlivům nebo rušivým zvukům. Je třeba dodržet určité požadavky, pokud jde o synchronizaci rtů (zpoždění méně než 0,15 vteřiny). Navíc je třeba co nejvíce snížit ozvěnu a šum na pozadí a dozvuk.
- *Mikrofony* je třeba umístit tak, aby bylo všem účastníkům ve druhé soudní síni dobře rozumět a aby nedocházelo k žádnému zkreslování způsobenému šumem na pozadí. Pokud se tlumočí, měl by být pokaždé zapnutý jen jeden mikrofon. Simultánní používání mikrofonů vede ke zkreslování tlumočení (zejména v případě simultánního tlumočení).

Přenosné zařízení – větší flexibilita

Při výsledku svědků by mohly usnadnit využívání videokonferencí další sestavy přenosného zařízení (obrazovka + kamera + reproduktor + mikrofon + příslušenství). Přenosné zařízení se dá snadno přemísťovat mezi dvěma různými místy a, pokud jde o použití, je flexibilní. U přenosného zařízení se vyskytuje více omezení než u pevně instalovaného (např. pokud jde o počet účastníků, kteří mohou být zároveň zřetelně snímáni). Přenosné zařízení se dá použít v případě, že je třeba vyslechnout výpovědi svědků na zvláštních místech, jako jsou věznice nebo nemocnice, a rovněž v případě poruchy zařízení jako dočasnou náhradu pevně instalovaného zařízení.

Navázání spojení – fungování videokonferenčního systému

Fungování videokonferenčního systému by mělo být co nejsnazší (tj. co nejjednodušší) a mělo by tudíž vyžadovat pouze omezený počet úkonů, např.: zapnutí a vypnutí kamer a mikrofonů, navázání spojení prostřednictvím menu s možnostmi výběru, nastavení prostřednictvím menu s možnostmi použití, ukončení spojení, přihlášení a odhlášení. Obvykle se naváže spojení mezi dvěma místy (z bodu do bodu). V některých případech může být třeba navázat spojení mezi více než dvěma místy současně (vícebodově). Toto spojení je možné navázat za pomoci mostu poskytnutého třetí stranou.

NĚKTERÉ OSVĚDČENÉ POSTUPY

Vytvoření rezervačního systému pro videokonference – Rakousko

Rakousko vytvořilo pro vnitrostátní soudy centralizovaný rezervační systém pro videokonference. K tomuto systému mají přístup všechny vnitrostátní soudy a je možné přímo rezervovat soudní síně s videokonferenčním zařízením.

Flexibilita videokonferencí – Finsko

Finsko začalo instalovat pro různé účely různé druhy videokonferenčních zařízení. Pro účely soudního líčení je určeno kompletní zařízení s kamerami a obrazovkami s obrazem ve vysokém HD rozlišení. Pro účely předběžného projednání je určeno oddělené zařízení pro zasedací místnosti. Pro účely vyslechnutí svědků je určeno základní zařízení s terminálem, kamerou a mikrofonom. Pro účely použití na různých místech, např. ve střediscích sociálních služeb, nemocnicích, azylových střediscích atd. je k dispozici přenosná varianta včetně přenosného počítače s programovým vybavením a kamerou.

Pomoc ohroženým svědkům – Spojené království

Ve Spojeném království bylo na úřadech poskytujících pomoc obětem a v policejních objektech v rámci centrálně financovaného vnitrostátního rozvoje nainstalováno videokonferenční spojení s oddělenou místností pro svědky.

Využívání služeb tlumočnicků při videokonferencích – Německo

K videokonferenčnímu zařízení se příležitostně připojuje zařízení sloužící k simultánnímu tlumočení, aby tak bylo při řízeních, kdy řada obviněných hovoří cizím jazykem, možné využít služeb tlumočnicka. Při soudním řízení správním se za účelem snížení nákladů rovněž využívá služeb tlumočnicka prostřednictvím videokonferenčního spojení.

Urychlení procesu – Spojené království

Virtuální soud spočívající v navázání videokonferenčního spojení mezi soudem a policejní služebnou umožňuje provádět v jednoduchých případech první výslechy už 2 až 3 hodiny po obvinění, takže je možné provést v jednom dni velký počet prvních výslechů. Urychlení procesu se ukázalo jako výhodné v případech zahrnujících domácí násilí a očekává se, že se mnoha obětem a svědkům dostane citlivějšího přístupu.

Další osvědčené postupy

I nadále budou shromažďovány osvědčené postupy a úspěšné případy zavádění a využívání videokonferenčních systémů v soudních řízeních a budou představovány v následných revidovaných zněních brožury a v připravovaném *Průvodci pro videokonference v přeshraničních soudních řízeních*, aby z nich mohly čerpat soudy a právníci.

TYPICKÉ SCÉNÁŘE VIDEOKONFERENCÍ

Vyslechnutí výpovědi svědků

Anna byla svědkem trestného činu a soud ji předvolal jakožto svědka ve věci proti podezřelému.

Ačkoli se Anny daný incident přímo netýkal, je touto událostí vážně traumatizována a v současné době je hospitalizována v psychiatrické léčebně. Její lékař se vyslovil proti tomu, aby byla Anna vystavována útrapám cesty, a byl ostře proti Annině účasti u soudu, zvláště v přítomnosti obviněného.

Jelikož již psychiatrická léčebna měla nainstalované příslušné videokonferenční zařízení, rozhodl soud o uspořádání videokonference a jmenoval soudce, který se pak videokonference na místě zúčastnil. Takto je možné vyslechnutí Anniny výpovědi provést v příznivém prostředí a Anna nemusí cestovat.

Přímé audiovizuální spojení mezi soudem, kde probíhá řízení, a vzdáleným místem, kde je přítomna svědkyně, trvá pouze po dobu Anniny výpovědi a jelikož jsou příslušná zařízení na obou místech již k dispozici, jsou celkové náklady minimální.

Vyslechnutí výpovědi znalce

Dr. Abraham Knowall je odborníkem v oblasti genetiky, který byl předvolán, aby podal znalecký posudek týkající se výpovědi ve dvou trestních věcech. Problémem ovšem je, že doktor Knowall žije v irském Dublinu a měl by se dostavit k soudu v německém Berlíně a k soudu ve slovinské Lublani. Záležitost je dále komplikována tím, že nejvhodnějším časem k projednávání obou věcí je tentýž den – jednání v Berlíně je naplánované na ráno a jednání v Lublani na poledne téhož dne.

Díky videokonferenci může být doktor Knowall na třech různých místech současně a přitom musí zajet pouze do centra Dublinu, protože soud je jen několik málo kilometrů od jeho domu.

Přesně v 8 hodin 45 minut přichází doktor Knowall k dublinskému soudu a je odveden do videokonferenční místnosti, kde na něj čeká místní soudce. V 9 hodin je navázáno videokonferenční spojení se soudem v Berlíně a po krátkém úvodu německého

soudce je doktor Knowall pozván jako první svědek dne. Asi v 10 hodin je výslech, následovaný křížovým výslechem právními zástupci obou stran, ukončen a videokonference může být skončena.

Doktor Knowall a irský soudce mohou jít na časný oběd. Asi v 11 hodin 45 minut se doktor Knowall a soudce vrátili k dublinskému soudu a nyní může být zahájena videokonference s lublaňským soudem, kde očekávají další znalecký posudek doktora Knowalla v trestní věci.

Během křížového výslechu u lublaňského soudu předkládá obhájce obžalovaného jako důkaz dokument, který doktor Knowall ještě neviděl a který není v Dublinu k dispozici.

Po výslechu se může doktor Knowall vrátit do laboratoře ke své práci a díky videokonferenci si ušetřil cestu z Dublinu do Berlína, odtamtud do Lublaně a zpět do Dublinu, která by mu zabrala několik dní jen proto, aby strávil hodinu u soudu v Berlíně a další hodinu u soudu v Lublani.

PŘESHraniční VIDEOKONFERENCE – OTÁZKY A ODPOVĚDI

- 1) *Je možné využít videokonferenci mezi všemi členskými státy EU?*

Ano, prakticky většina členských států EU už provedla právní nástroje v občanskoprávním i trestním řízení.

- 2) *Je možné využít videokonference se soudy mimo Evropskou unii?*

Ano, z právního hlediska to je možné, pokud s tím dotyčné soudy souhlasí a mají nezbytné zařízení.

- 3) *Může dožádaný soud provedení videokonference odmítnout?*

Dožádaný členský stát musí s videokonferencí souhlasit, pokud není výslech v rozporu se základními zásadami jeho právních předpisů a pokud má k provedení výslechu technickou kapacitu.

- 4) *Kdo hradí náklady na videokonferenci?*

Náklady na znalce, tlumočníky a výdaje za komunikační spojení mohou být dožádanému členskému státu uhrazeny dožadujícím členským státem.

- 5) *Existují nějaká pravidla, kde by měl být tlumočnick (v místě soudu nebo v místě připojení)?*

Ne, ale v trestních věcech se doporučuje, aby byl tlumočnick ve stejné soudní síni jako svědek. Přítomnost tlumočnicka ve stejné soudní síni, kde je obžalovaný, se doporučuje zejména tehdy, jsou-li obžalovaní vyslyšáni prostřednictvím videokonference.

6) *Je možné o videokonferenci požádat telefonicky?*

Není. Při žádosti ohledně výslechu se používají standardní formuláře. Žádost je možné poslat poštou, faxem (všechny členské státy) nebo elektronicky (ne do všech členských států).

7) *Může svědek hovořit ve svém mateřském jazyce?*

Ano, pokud si to přeje. Je-li to třeba, bude přítomen tlumočník.

8) *Kdo je odpovědný za výslech prostřednictvím videokonference?*

V občanskoprávním řízení je to soudce dožádaného soudu (s výjimkou přímého výslechu, kdy je to soudce dožadujícího soudu). V trestních věcech je to soudce nebo státní zástupce dožadujícího soudu.

9) *Je možné během videokonference předložit dokumenty v listinné podobě?*

Ano, pokud se používají kamery na dokumenty. Nejsou-li k dispozici, je možné pro výměnu dokumentů v listinné podobě ještě použít faxu. V budoucnosti bude běžnější modernější používání serverů s dokumenty.

- 10) *Je možné uspořádat videokonferenci jinde než v soudní síni?*

Ano, například pokud je svědek ve vězení, v nemocnici, policejní vazbě nebo pokud je jediné videokonferenční zařízení v dané zemi u diplomatické mise.

- 11) *Je nutné pro přeshraniční videokonference mezi soudy zakoupit zařízení?*

Není. Pokud se na tom dožadující a dožádaný soud dohodnou, je možné zařízení pro výslech zajistit. Rovněž je možné použít videokonferenční zařízení jiných orgánů.

- 12) *Je k obsluze zařízení nutné mít technika?*

Není. Zařízení mohou používat zaměstnanci soudu a soudci, protože se obvykle jedná o dotykovou obrazovku, která se snadno obsluhuje, umístění kamer je přednastaveno atd.

- 13) *Je nutné videokonferenci nahrávat?*

Nutnost nahrávání výslechu (na audio, video nebo obojí) obvykle vychází z vnitrostátních právních předpisů (z pravidel soudního řízení atd.)

- 14) *Je možné chránit identitu ohrožených nebo zastrašovaných svědků?*

Ano, pro výslech je například možné pozastavit videospojení, anebo je možné použít závěs či jiný způsob ukrytí obličeje svědka.

- 15) *Jaká jsou bezpečnostní rizika videokonferencí?*

To záleží na uspořádání infrastruktury soudu nebo jiných orgánů, které se videokonference účastní. Pokud je videokonference omezena pouze na určité uživatele používající za bezpečnostní zábranou (firewall) linky ISDN nebo IP adresy, které si ověřují spojení s druhou stranou, pak je videokonferenční proces dostatečně kontrolovaný a bezpečný.

- 16) *Existuje nějaká rozumná alternativa videokonferencí, která by byla šetrná k životnímu prostředí?*

To bohužel ne.

KATALOG UŽITEČNÝCH INFORMACÍ

Dostupné informace o přeshraničních videokonferencích

Evropská soudní síť pro občanské a obchodní věci:
http://ec.europa.eu/civiljustice/index_cs.htm
(viz záložka Opatřování a provádění důkazů)

Evropská soudní síť:
<http://www.ejn-crimjust.europa.eu/>
(viz Mutual Legal Assistance)

Studie zum Stand des Einsatzes von Informations- und Kommunikationstechnologien (IuK) in der Justiz der EU-Mitgliedstaaten. Zpráva Evropské akademie pro e-justici (Europäische EDV-Akademie des Rechts gGmbH) z května roku 2007. K dispozici na info@eeear.eu

Studie věnované soudní spolupráci v občanských a obchodních věcech: http://ec.europa.eu/justice_home/doc_centre/civil/studies/doc_civil_studies_en.htm

Studie o uplatňování nařízení Rady (ES) č. 1206/2001 o spolupráci soudů členských států při dokazování v občanských nebo obchodních věcech: http://ec.europa.eu/justice_home/doc_centre/civil/studies/doc_civil_studies_en.htm

Videoconferencing in Criminal Proceedings: Legal and Empirical Issues and Directions for Research (článek Molly Treadway Johnsonové a Elizabeth C. Wigginsové, in LAW & POLICY, svazek 28, č. 2, duben roku 2006).

Rada Evropské unie

**VIDEOKONFERENCE JAKO SOUČÁST EVROPSKÉ
E-JUSTICE**

**NÁLEŽITOSTI VIDEOKONFERENCÍ V PŘESHRANIČNÍCH
SOUDNÍCH ŘÍZENÍCH**

2009 — 38 p. — 10 x 21 cm

ISBN 978-92-824-2494-0

doi:10.2860/34517

QC-78-09-986-CS-C

Jak získat publikace EU

Publikace na prodej:

- prostřednictvím EU Bookshopu (<http://bookshop.europa.eu>);
- u vašeho knihkupce – uveďte název, vydavatele a/nebo číslo ISBN;
- obraťte se přímo na některého z našich obchodních zástupců.

Jejich kontaktní údaje najdete na <http://bookshop.europa.eu> nebo je získáte zasláním faxu na číslo +352 2929-42758.

Bezplatné publikace:

- prostřednictvím EU Bookshopu (<http://bookshop.europa.eu>);
- na zastoupeních nebo delegacích Evropské komise.

Jejich kontaktní údaje najdete na <http://ec.europa.eu> nebo je získáte zasláním faxu na číslo +352 2929-42758.

■ Úřad pro úřední tisky

ISBN 978-92-824-2494-0

9 789282 424940